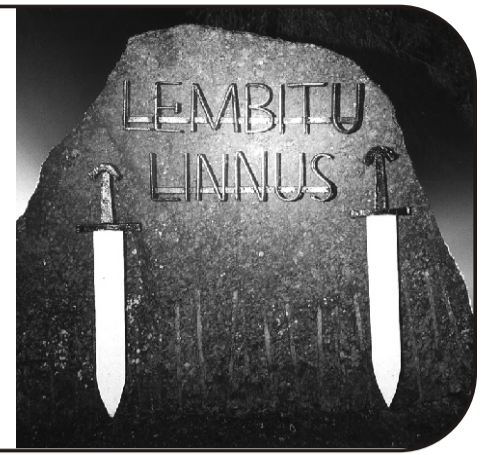

Suure-Jaani
valla
ajaleht

Nr 3 (120)
Märts 2010

LEOLE

MÄRTS Aastal 2010

Märts on traditsiooniliselt kevade alguse kuu. Millal tänavuse talvega kogunenud suured hanged sulada jõuavad ja kas tuleb suur uputus või mitte - eks aeg näitab.

Veebruarituiskude ajal pidi aga nii mõnigi tõdema, et vähegi tõsisemale loodusjõule niisama lihtsalt vastu ei saa. Mõnes kohas oli tee lahti-
lukkamiseks vaja jõulisemat tehnikat kui igapäevaselt ja nii mõnelgi inimesel jäi paraku planeeritud ajaks kavandatud kohta minemata. Eriti kuri tundus ilmataat olevat Vastemõisas toimunud isetegevuslaste peo päeval 20. veebruaril ja 23. veebruaril, kui vallavanem võttis vastu viimasel kuuel kuul vallas sündinud beebisid ja nende vanemaid.

Vastemõisa kontserdil küll ükski lugu laulmata ega tants tantsimata ei jäänud, aga päris paljud kiirustasid tavalisest varem koju, sest kardeti tuisku ja järjest halvenevaid teelusid. Nii said sel korral need, kes peole jäid, tantsupõrandal pisut suuremaid poognaid võtta kui eelmistel aastatel harjutud. Kõik kultuuripremia saajad aga kahjuks oma tunnustusele järele tulema ei pääsenudki.

Uute vallakodanike vastuvõtt sattus kahe päikesepaistelise päeva vahele, kuid siis tuli alla selline kogus lund, et 24-st kutsutud perest sai ja riskis kohale tulla vaid 9. Ülejäänud valla vapi-
gma hõbelusikad ootavad alles omanikele üleandmist.

Nagu kõige eelnenu eest vabandada tahtes, saatis talv Eesti Vabariigi aastapäevaks kauni päikesepaistelise päeva, mis tõi Lembitu juurde aktusele pea 300 inimest, osa neist ka väljapoole Suure-Jaani.

Silmarõõmu pakkuvast rohkest lumest on tingitud muidki muresid: kus ähvardab katust sisse kukkuda, kus ohustavad möödakäijaid ja autosid suured jääpurikad, kus tilgub katust läbi. Lumerohke talv sunnib meenutama esivanemate tarkusi ja seda, kuidas hakkama saada. Kui mõnel pool on rõõm näha, et inimestel nutikusest puudus ei ole, siis teisel tuleb tõdeda, et unustatud on needki talupojatarkused, mis veel paar aastakümnet tagasi kõigil selged olid.

Rasked ajad sunnivad rohkem pingutama - ja mõtlema. Nagu korduvalt on öeldud: on uute võimaluste ja alguste aeg. Selleks teravat mõistust ja jõudu!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Iseseisvuspäeva aktus 24. veebruaril Lembitu ausamba juures

FOTO: Leili Kuusk

Eesti lipp

Meie meri, valge taevast, püha muld -
lipuvärvid kokku koob,
meie südames need värvid liidab
ja nii ühtseks loob.

Iga rahva silmas pole see lipp,
vaid tühine, lehviv riidetükk.
Kuid meie maal ülistab seda iga kodu,
tare ja hütt.

1918 - kes veel mäletab,
heisati lipp Pika Hermani torni.
Lõime neid, kes püüdsid alistada meid,
kiideti, plaksutati tormi.

See lehviv kolmevärviline lipp on näinud
meie rõõmu, valu
ja peidus olemise aega enam ta ei talu.

Mari Kivipõld
Täaksi Põhikooli 8. klass

Kuidas me esinesime vabariigi aastapäeva kontserdil

23. veebruari hommikul kell 9 startisime Viljandist kahe bussiga Tartu poole. Kui kohale jõudsime, ootasime, et kasutusel on eriti karmid turvameetmed. Aga ei olnud seal midagi! Lihtsalt läksime Vanemuisesse oma pillidega sisse ja hakkasime proovi tegema. Proovigraafik oli väga täpne, aga meid oli hoiatatud, et me võime lausa tundide viisi graafikust maha jääda. Nii ka juhtus. Väga palju oli ootamist, et millal meie proov kätte jõuab. Ja enne viimase loo proovi oli kooril nii palju jändamist, et ootasimegi ühe tunni rohkem, kui alguses oli plaanitud.

Õnneks oli meil vahepeal lausa 3-tunniseid pause, nii et me saime ka linnaaega. Proovid olid väga pingelised. Keegi ei tahtnud midagi valesti teha. Aga kui me mängima hakkasime, lödvenesid närvid ja kõik

läks mõnusalt. Orkestri paigutus oli ebatraditsiooniline, sest meil mängivad orkestri kõige lühemad liikmed puhkpillirühmas, mis asub keelpillidest tagapool. Tavaliselt me istume kontserdil, mitte ei seisa. Proovide päev lõppes mittetäieliku kava läbimänguga - sest me olime graafikust kõvasti maas - ja majutusse saime alles kella üheteist paiku. Paljud sõitsid ööseks Viljandisse tagasi.

Hommikul algasid - nüüd siis juba koos ETV-ga - läbimängud, mida oli kokku kolm. Turvameetmeid oli nähtavalt tõstetud ja kõik sisenejad otsiti läbi ning kontrolliti isikukoodi. Nüüd oli eriti imelik kaamerate keskel mängida. Läbimängud läksid libedalt ja saime õhtul juhtuvast päris hea ülevaate.

Me nägime ka seda, kuidas presidendi

eskort Vanemuise ette sõitis. Kontserdil läks kõik hästi - aga seda osa nägid kõik inimesed ise - televiisorist. Peale kontserdi tulid president ja presidendiproua meid lava taha tänama ning me tegime koos ühe suure grupipildi. Peale esinemist korjasimegi oma asjad kokku ja sõitsime tagasi Viljandisse. Meie arvamus on, et koha pealt paistis kontsert palju uhkem ja võimsam kui telekast.

Tõnn Kukk

Olustvere koolist osalesid Eesti Vabariigi 92. aastapäeva tähistamise pidulikul kontserdil Tartus Tõnn Kukk ja Ave Saarva ning kooli vilistlane Juuli Kukk.

Kultuuripremiad 2009

20. veebruaril Vastemõisa rahvama-
jas toimunud traditsioonilisel Suure-
Jaani valla isetegevuslaste kontserdil
anti üle Suure-Jaani valla 2009. aasta
kultuuripremiad.

Premiad said:
Aimur Joandi ja Enn Siimer - raamatu
Kildu kooli lugu autorid;
Rein Vendla - rahvusvahelise noorte
puhkpilliorkestri Wersalinka 2009
peadirigent;

Anu Pindsoo - lilleseadja;
Uno Jürisson - pilli-, laulu- ja nalja-
mees, Suure-Jaani ajalooklubi vedaja.

Kultuurielutöö preemia pälvis pikki
aastaid Sürgavere kooli direktorina
töötanud ja kultuurielu edendanud
Endla Reimann.

Energilise ja loova inimesena on
Endla Reimann osanud hoida ning
väärtustada oma kooli ja ümbruskonna
traditsioone ja kultuuripärandit. 32
aastat Endla poolt direktorina juhitud
koolist sai kohaliku vaimuse kandja.
Endla algatatud on mitmed Sürgavere
kooli traditsioonid: vilistlaste kokku-
tulekud ja kooli aastapäevad, muuseu-
mipäevad, õppepäevad ümbruskonna

kultuurialoolistesse paikadesse, rah-
vakalendripäevade tähistamine. Endla
oli Sürgavere kodukandipäevade idee
algataja ja peakorraldaja (1988-2005).
Ta on kooli koduloomuuseumi looja ja
selle töös hoidja, esemete koguja, muu-
seumiringi juhendaja. Kooli 85. aasta-
päevaks koostas Endla kogumiku
"Sürgavere kooli lugu".
Õnnitlused kõigile!

Leili Kuusk

Veebruarikuu viimane Maaleht otsustas kajastada seda, kuidas tähistavad Eesti Vabariigi sünnipäeva Eestimaa külad. Väljavalitute hulgas oli ka Kuhjavere, kus külavanem kutsus juba 10. korda vastuvõtule oma küla inimesi, valla teiste külaseltside esindajaid ja sõpru-abilisi.

Fotol ajakirjanik Bianca Mikovitš vastuvõtule tulnuid lehe jaoks üles võtmas.

FOTO: Leili Kuusk

Endla Reimann

FOTO: Leili Kuusk

2010. aasta eelarve

KULUD 2010

Kulud tegevusalade järgi	Eelarve
Üldised valitsussektori teenused	10 117 923
vallavolikogu	249 730
vallavalitsus	6 232 166
reservfond	2 790 000
valimised	0
muud üldised teenused	356 027
muud üldised valitsussektori teenused	90 000
valitsussektori võlteenindamine	400 000
Avalik kord ja julgeolek	4 800
päästeteenused	4 800
Majandus	3 055 400
turism	6 500
maanteetransport	3 048 900
Keskkonnakaitse	2 467 332
jäätmekäitlus	270 000
haljastus	2 107 332
muu keskkonnakaitse	90 000
Elamu- ja kommunaalmajandus	6 920 226
elamumajanduse arendamine	64 500
tänavavalgustus	500 530
veevarusus	5 971 376
kalmistu	383 820
Tervishoid	7 025 000
Üldmeditsiiniteenused	7 000 000
kindlustamata isikud	25 000
Vaba- ja kultuur	8 352 986
Sürgavere spordihoone	565 485
sporditegevus	368 270
noortekeskused	390 218
noorsoo- ja vabaaja üritused	455 100
Vastemõisa Raamatukogu	265 378
Suure-Jaani Linnaraamatukogu	732 208
Sürgavere Raamatukogu	247 643
Olustvere Raamatukogu	198 175
Täaksi Raamatukogu	169 210
Paala Rahvamaja	459 601
Vastemõisa Rahvamaja	938 360
Suure-Jaani Kultuurimaja	1 615 564
Sürgavere Kultuurimaja	328 840
Huvikool	1 024 188
muuseum	107 526
kultuuriüritused	0
seltitegevus	378 400
ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	108 820
Haridus	42 748 607
Vastemõisa Lasteaed Päevalill	1 481 168
osalemine lasteaiakuludes	675 000
Suure-Jaani Lasteaed Sipsik	1 436 400
Olustvere Lasteaed Piilu	1 966 026
Kõidama Lasteaed Traksik	1 236 271
Kildu Põhikool	4 660 151
Sürgavere Lasteaed-Põhikool	4 541 294
Olustvere Põhikool	3 488 537
Täaksi Põhikool	4 455 542
Suure-Jaani Gümnaasium	14 417 261
Osalemine koolide kuludes	2 408 957
õpilasveo liinid	1 900 000
muud haridusüritused	82 000
Sotsiaalne kaitse	4 900 054
puuetega inim. sots. asutused	950 000
muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	1 674 146
eakate sotsiaalhoolekande asutused	500 000
muu eakate sotsiaalne kaitse	252 000
muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	951 627
riiklik toimetulekutoetus	572 281
KOKKU KULUD	85 592 328
FINANTSEERIMISTEHINGUD	
Kohustuste suurenemine	8 600 000
antud laenu tagasimaks (+)	100 000
laenu võtmine	8 500 000
Kohustuste vähenemine	3 100 000
võetud laenu tagasim. muud residendid (-)	3 100 000
KOKKU FINANTSEERIMISTEHINGUD	-5 500 000
80 092 328	

Eelarve on vastu võetud

Suure-Jaani valla eelarve võeti vastu 25. veebruari volikogu istungil. Eelarve vastuvõtmine toimus ilma suuremate eriarvamusteta. Eelnev töö eelarve- ja majanduskomisjonis ning vallavalitsuses oli sisukas, kuigi lahendused ei tulnud kergelt. Pärast eelarve esimest lugemist volikogus tegi muudatusettepanekuid Eesti Keskerakonna fraktsioon, aga need ei leidnud poolehoidu - erinevalt finantsjuhi poolt tehtud ettepanekute, mis leidsid toetust nii komisjonis kui ka vallavalitsuses. Suurendati

gümnaasiumi bussi kulusid remon- diks ning anti lisaraha teehoiule seoses erakorralise talvega, küttekuludeks nähti lisaraha reservfondis. Kuigi eelarve on vastu võetud, peame kulutusi tegema ettevaatlikult. Mis saab, kui loodetud majandussta- biilsust riigis ei tule ja kui tulumaksu ei laeku plaanipäraselt? Eelarvet te- hes oldi optimistlikud ja lootuses, et riigi majandus on „põhjas“ ära käinud ning saabuvad natukenegi paremad ajad. Mida on eelarvet koostades arves- tatud? Meie tegemised peavad olema jätku- suutlikud, tegevuskulud peavad vähenema, investeeringud, mis too-

vad valda lisaraha, on prioriteetsed. Tähtsaks peame lisaraha leidmist haridusele ja kultuurile. Vallaelarve on eelmise aastaga võr- reldes vähenenud 9,6%. Kõige suu- rem oli kulude kärpimine kultuuri ja vaba aja valdkonnas - 30,7%. Väik- seim kärbe oli sotsiaalvaldkonnas - 8,5%. Loodan, et seoses suurte investee- ringutega käesoleval aastal elavneb ka valla majanduse ja selle läbi tuleb eelarvesse lisaraha. Jätakuvalt tuleb leida võimalusi kok- kuhoiuks ja säästlikuks majandami- seks. Ainult nii võime kindlad olla, et saame kõik vajaliku tehtud. Olgem kulutusi tehes mõistlikud.

Täna otsused on suunatud jätkusuutlikule arengule

Head vallakodanikud! Eelmine aasta lõppes vallale tõsiste kärpimiste ja kokkuhoidmistega. Neli ühinemisaastat olid head aastad - suurenesid palgad, valla asu- tused said lubada endale rohkem, kui kunagi varem. Ühinemine tõi valla ra- hakotti mitu head miljonit lisaraha. Sel perioodil ehitasime mitu suurt objekti - Olustvere ja Vastemõisa las- teaia. Käesoleval aastal tuleb tun- nistada seda, et ühinemisrahasid enam ei jagata, töötus kasvab ja sel- lest tulenevalt väheneb ka meile lae- kuv tulumaks. Eelmisel aastal jäi lae- kumata suur osa planeeritud oma- talusid. Peame sellega tegelema ja sel aastal lahendusi otsima. Käesolev aasta algas vallavalitsuse ja tema allasutustele palgakärbetega. Vallavalitsuse töötajad andsid nõus- oleku ja nii saime kõigil ühtlaselt töö- tasu vähendada, allasutused vähen- dasid palgafondi. See tähendas, et ei vähendatud kõigi palka ühtlaselt, vaid leiti erinevaid võimalusi kokku- hoiuks. Kärpimiste alla sattus ka kooli lõpe- tamise toetus. Eelnevatel aastatel

maksti põhikooli lõpetajatele 500 krooni ning gümnaasiumi lõpetajale 1000 krooni - seda maksti kõigile. Sotsiaaltoetuse mõte on aidata abi- vajajaid, mitte maksta preemiaid. Vallavalitsus leidis, et kellel on majanduslikud probleemid kooli lõ- petamisega, saab selleks sotsiaal- osakonnast ühekordset toetust kü- sida. Vahendid selleks on olemas. Kuigi 2010. aasta on tõsine kok- kuhoiu aasta, on vallavalitsusel kavas teha kaasfinantseeringuid investee- ringutele, mis toovad meie valda raha juurde. Suuremad objektid on Lõhavere Ravi- ja Hooldakeskuse rekonstruee- rimine koos juurdeehitusega, Suure- Jaani vee- ja kanalisatsioonisüsteemi I etapi ehitus ning laululava ehitus. Vaja on ette valmistada ka suur valla vee- ja kanalisatsiooniprojekt 2011.- 2113. aastaks. Omavahenditest ka- vatakse rekonstrueerida Suure-Jaani Gümnaasiumi aula. Rohkem tahame rõhku panna valla kodulehekülje arendusele ja info pa- remale levikule. Aprillis peaks käi- vituma uus omavalitsuste jaoks välja

töötav teenusportaali - mille piloot- piirkonnaks on Viljandimaa omavalit- sused - ja meie sooviks on, et kõik vallas toimuv oleks seal operatiivselt kajastatud. Valla koduleheküljel aval- datakse vallavalitsuse ja volikogu infot. Käesoleval aastal korraldame kõik traditsioonilised üritused, mis on toi- munud ka eelnevatel aastatel, aga seda väiksemate kuludega. Kui varem saime kutsuda esinejaid väljastpoolt valda, siis proovime sel aastal rohkem kasutada meie oma inimeste tööd ja loomingut. Olgem mõistvad kokkuhoiu ja sääst- miste suhtes. Andkem oma panus valla arengule ja ärgem mõelgem ai- nult tänasele päevale, vaid ka sellele, mis saab meist mõne aasta pärast. Täna tehtud otsused on vundamen- diks tulevikus. Ootame aktiivset kaasalöömist valla ettevõtmistes. Üheskoos saame hak- kama!

Tõnu Aavasalu
vallavanem

Killukesi Kildult

9. veebruaril toimusid koolis suusatamise võistlused vabas tehnikas. Parimad esindasid kooli 17. veebruaril maakonna võistlustel. 12. veebruaril tähistasime sõbrapäeva. Ava- tud oli sõbrapäeva postkontor, sai osta sõb- rapäeva maiustusi ja kaasa oli võetud kõige kallimaid kaisukarusid. 16. veebruaril pidasime algklasside ühist vastlapäeva. Imekauni talveilmaga oli lust lumese möllata. 23. veebruaril tähistasime Eesti Vabariigi 92. aastapäeva piduliku aktusega.

Ene Adams
huvijuht

Kildu kool valis Aastaõpilase ja Aastaõpetaja

Alates aastast 2003 on Kildu koolis valitud

Heli Rahnu ja Mari Kass

FOTO: Edgar Adams

Aastaõpilast ja Aastaõpetajat kes kuulutatakse välja Eesti Vabariigi aastapäeval. Valimine ise on de- mokraatlik. Valimiskogusse kuu- huvad võrdselt (igast üks) kõigi huvigruppide esindajad: õpilased, õpetajad, koolitöötajad ja hoole- kogu esindaja. Valituks osutub vaid konsensuslik kandidaat. Sel aastal valiti Kildu kooli Aasta- õpilaseks **Mari Kass** 9. klassist ja Aastaõpetajaks ajalooõpetaja, mitmete projektide eestvedaja **Heli Rahnu**.

Enn Siimer
direktor

Kildu lapsed avasid Tallinnas kunstinäituse

12. veebruaril avati Tallinnas Mikkelis muuseumis kunstinäitus „Teel Revalisse“. Näitus koosneb 19. sajandi Eestiga seotud autorite maalidest, mis hiljaaegu ostetud või pärit erakogudest. Näituse kor- raldasid St. Lucas galerii ja Eesti Kunstimuuseum. Näitusel on välja ka kaks suursugust Johan Köleri maali, mis ostetud välismaalt St. Lucase galeriile. Viimane asjaolu tingiski, et näituse avamiseks kut- suti esinema Kildu kooli lapsi. Kooli esindasid Heidi Oja flöö- dilapsed, kelle esinemist näituse avamiseks kogunenud seltskond väga nautis. Lapsed said võimaluse tasuta kü- lastada Kadrioru nelja muuseumi. Lisaks KUMU-le, Mikkelis muu- seumile ja Miia-Milla-Manda

muuseumile tehti väike ringkäik ka Kunstimuuseumis, kus oli viimast päeva avatud Leonardo da Vinci autoportree. Tänu- täheks ilusa esinemise eest kingiti lastele ka kunstitarbeid.

Enn Siimer

AASTA TEGU 2009

AASTA TEGU on juba ühek- sandat korda toimuv Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu tänuüritus, kus tunnustatakse ja tänatakse üksikisikuid, asu- tusi ja organisatsioone, kes on liikumispuudega inimesi toe- tanud sõna või teoga eelneval aastal või pikema ajajooksul. Paljude tänumeene nominen- tide hulgas ostus valituks ka Kildu Põhikool. Kooliperet tänati ja tunnustati südamesse mineva teo - heate- gevusliku küpsetiste müügi- päeva korraldamise - eest möö- dunud aasta oktoobris. Päeva müügitulust ja vabatahtlike an- netuste kaudu kogutud 712 krooniga toetasime „Elisabeti“ projekti, mille eesmärgiks on koguda raha liikumispuudega laste raviks mõeldud kōnni-roboti ostuks. Tänuõnadedest jäi kõlama mõte: „Oluline pole summa, vaid tegu! Kool, kus märgatakse ja toetatakse abivajajaid, on väga tubli kool. Väikeste sammudega suurte tegudeni!“

Ene Adams
Kildu PK huvijuht

5 küsimust

Suure-Jaani vallast (3)

Eelmiste küsimuste õiged vastused:

1. 1. jaanuar 1923
2. August Nurk
3. Iklarnet
4. 1887. aasta jaanipäevane surnuaiapäeva
5. Tääksi Vabatahtliku Tuletõrjeühingu seltsimaja

4. Küsib Jaan Hansen

1. Endine Olustvere vald tekkis 1876.a. vie valla liitmise tulemusena. Milliste?
2. Suure-Jaani Gümnaasiumi endine direktor ja paisjärve rajaja Ülo Köpp naases Suure-Jaani 1970. aastal. Kus ja kellena töötas ta enne seda?
3. 1878. a tähistati Joosep Kapi 25. ametiüubelit. Mida kinkis Joosepile C. R. Jakobson?

Leader projekti kolmas koolitus

28. veebruaril toimus Vastemõisa rahvamajas Leader projekti "Rohelise toote arendus" - projektijuht Eve Loode - raames 3. koolitus - "Nõelvilimine".

Hommikul kogunes Vastemõisa rahvamajja hulk inimesi, kes soovisid osaleda üritusel, kus käsitöömeister Maia Orava juhendamisel sai ülevaate nõelvilimisest ja omandati praktilisi võtteid selles tehnikas toodete valmistamiseks.

Rõõmsavärvilised materjalid ja usin töö tõi

varsti tulemusi, peagi olid valmis esimesed toredad käsitööd - nobedate sõrmede alt tuli välja ilusaid kevadlilli ja õunapuuõisi, rohelise sambla värvi viltpinnasest sirgusid seened, pruuni kannu juurde leidsid koha lepatriinu ja teod. Väga huvitavad olid pruuni-beezikirju öökull ja suurte tiibadega kotkas ning lõbusad hiired. Kõik need motiivid suundusid oma eesmärgi - rohelise toote otsimise ja arenduse poole. Oli ka abstraktsmaid katsetusi, näiteks pehmest vildist mängutäring ja mitmesugused kaunistuselementid rõivastele. Fantaasialendu jätkus ja igaüks võis proovida selles tehnikas oma

ideid ellu viia ning tulemusest rõõmu tunda.

Väikesel kohvipausil sai maitsta naiste endi poolt kaasatoodud - sooja, lõhnavat koduleiba, kooke ning mitmesuguseid hoidiseid ja salateid.

Vilimistehnika oskuste omandamine ei osutunudki nii raskeks ja tulemused olid silmnähtavad ning käega katsutavad. Isevalmistatud meeldivad asjad, mis meie elu ilusamaks ja huvitavamaks võivad teha.

Päev lõppes igati positiivselt ja ma arvan, et kõigil oli midagi uut nii mõtete kui ka valmis esemete näol koju kaasa viia.

Juta Kobin

Olustverre ehitati Pikk Hermann

Eesti Koolispordi Liit ning A&T Sport kutsusid üles kõiki Eestimaa üldhariduskooli samaaegselt Vancouveri Talioolümpiamängudega korraldama talvist tegevuspäeva.

Nii mõtlesime ka meie, et kasutame ära enneolematult rohke lumega talve ja proovime üheskoos midagi teha - ehitame õige lumelinna!

Kuna meie majanaabrid on põllutöömasinatega tegelevad noormehed, palusime neil kokku lükata mõne lumehunniku. Noormehed tegid asja südamega ja kuhjasid koolimaja õuele korralikud "alpimäed". Nädal aega kõndis kooli kehalise kasvatusõpetaja Hele Saareoks lumelabidas käes nõutu näoga ümber hunnikute. Hiigelhunnikud pakkusid aga suurt lusti lastele, kes oma agarusega vormisid kiirelt paar liumäge ning uuristasid koopaid ja tunnelid. Laste entusiasmi süttas õpetajadki. Kuna ehituspäev määrati vabariigi aastapäevaga kõrvuti, siis ei tekkinud enam küsimustki temaatikas. Nii sündis idee kujundada kooliõuele mini-Eesti koos mitme linnuse ja tähtsaima punkti - Toompeaga.

Kooli tuldi hommikul sportlikus ja soojas riides. Enne tõsist füüsilist tegevust tuleb alati sooritada korralik soojendus, see lahendati olümpiaga seonduvatest küsimustest koostatud viktoriiniga. Küsimused kuvati suurele ekraanile. Õige vastuse valikul tuli lapsel sooritada teatud liigutus. Näiteks plaksutada rütmi, teha venitusharjutusi ja muud. Kooli huvijuht ja muusikaõpetaja Agnes Kurg leidis just need õiged nipid, mis pani kogu koolipere lustiga kaasa elama, rääkimata küsimuste-vastuste harivast küljest.

Õiged vastused leitud, haarati kodust kaasa võetud töövahendid ja marsiti ehitustandritele. Ei vajatud siin enam õpetajate käske ja korraldusi. Justkui isenesest jagunesid lapsed mitme lumekuhila vahel ja karm, kuid lõbus ehitustöö võis alata. Tööle taustaks kõlasid vanad eesti laulud.

Nagu igal korralikul ehitusel, nii vajati ka meil oskustöölisi. Siinkohal võiks nimetada neist mäe- ja liumeistreid, augu- ja tunnelikaevajaid, trepi- ja müüri-ladujaid, torni- ja transportitöölisi, labida- ja saemehi, ka muidumehi ja viilijaid. Töö käigus organiseerisid 9. klassi noormehed töövahendeid juurdegi. Näiteks ilmusid ehitusplatsile saed, millega oli ülihea saagida lumest kandilisi ehitusplokke. Plokkidest aga ehitati Pikk Herman,

mille tippu oli au heisata arhitektil endal sini-must-valge lipp. Et torn tõeliselt kõrge ja uhke sai, kasutati loomulikult redeli abi. Ära kulus ka ämbrite viisi vett.

Igal korralikul kindlusel on omad salakäigud ja tunnelid. Vanemate klasside noormehed - valades higi, verd ja pisaraid (no, kui aus olla, siis veri ja pisarad jäid tulemata, tegemist on nn kirjanduslik liialdusega) - kaevasid kindluse alla tõelise salakäigu. Ümber kindluse laoti usinate kätepaaride koostöös uhke „paekivist“ müür. Müüri ladumisel tuli ette ka kergeid varinguid, mis olid põhjustatud valmimistähtaja kiirest läheneemisest, kuid nurinata tehti töö ümber - praaki meil ei sallita.

Ümber „Toompea“ võis näha valmimas teisi linnakuid, nt Lehola ja Vambola linnused.

Koolisööklas kulutatud energiat taastamas käidud, koguneti juba valminud kindluse müüride vahele, et osaleda vabariigi aastapäevale pühendatud aktusel. „Jää vabaks Eesti meri, jää vabaks Eesti linn...“ saatel kanti Olustvere Põhikooli ja Eesti lipud aktusepaigale. Võimsalt kõlas Eesti hümn üle Olustvere pargi põlispunde latvade nii nagu ta kunagi varem pole kõlanud. Kooli direkt-

riss Liivi Lindemann soovis õnne vabariigi sünnipäeva puhul ning tänas oma pidukõnes kõiki kohalviibijaid tubli ja ennatsalgava töö eest. Ehitustöös ise innukalt osalenuna ütles ta: „Õpime rõõmu tundma igapäevastest piasjadest ja väikestest toimetamisest. Ehitasime praegu koos oma väikesed tornid ja müürid, kunagi ehitate ise oma tõelised kindlused. Et seda hästi teha, peame hoidma iseennast, oma vanemaid ja kodu, kooli ja kaaslast. Hoiame oma Eestit!“

Aktuse lõppedes läksid väsinud töömehed kodu poole, kuid mitte kõik - nii umbes kümme mekond mütsitutti vilksatas aegajalt peakindlusest ja väiksematelt linnusteltki. Mõõdakäijaid peatusid ja uudistasid enneolematut lumelinna. Kiidusõnu tehtu eest jagus külarahvalt veel mitmeks päevaks.

Lihtsast ideest sündis suur asi. Tulemuseks suur ja võimas lumelinnak. Kuid kindlusest tähtsam oli tegutsejate endi koostöövaim - see ühes hingamise rütm. Mõõdunud suvel laulupeolt alguse saanud hingus on saatnud meie kooliperet tänaseni ning loodame, et taolised ühisüritused kindlustavad veel edaspidigi selle sõnuseletamatu omatunde.

Tiina Jaeski

Lumelinna ehitajad „Toompeal“

FOTO: Erakogust

OMA-LOOMINGUT

Olgu ajad missugused, elame edasi

Ei murdnud meid mitmesaja aastane orjaaeg. Ärkamisaeg virge. Kallis vabaduse ja iseleemise aeg. Sõjaaeg. Pool sajandit... See aeg võinuks olemata olla. Ja nüüd kriis. Neid aegu ennegi olnud.

Kevadpäike soojust ja valgust jagab. Lähenev vihmapilv kosutust toob.

Sirgub heinakõrs, avaneb lilleõis. Mesi ja piim põues neil peidus.

Emake Maa - armas ja hell, iial ei väsi toitmast oma peret.

Pole näha aga kitsekest rohumaal, ega mesilindu askeldamas õiel. Pikkamööda leiab tagasitee väevõimuga kodumullast juurtega väljarebitud inimlaps.

Tööpuudus. Näpud põhjas. Ununenud eesiade talupojatarkus. Kuidas edasi elada? Pole midagi suhugi panna. Aidaku valitsus!

Kes ärkab, see märkab - kust otsast alata.

On ju loodud meile ustavad abilised - maamullas siblivad, omaenda kümme sõrme.

22. veebruar 2010

Tõndisoru memm

Eesti lipp

Eesti lipp on riigilipp, Eesti lipp on rahvuslipp. Meie lipp on lai ja pikk, Tema tee on olnud konarlik.

Värvi idee Tartus mõeldi, Lipust laulgi loodi. Arvati, et eeskujuks Soome, Et tema järgi värve loome.

Lõpuke endale lipu saime, Pika Hermani torni saime. Uhkust tunda võime meie, Lippu austage ka teie.

Lipp on üle saja aasta vana, Nii on homme, nii on täna. Olgem uhked lipu üle, Süütame selle auks me tule.

Raidi Aleksandrov
Tääksi Põhikooli 8. klass

Eesti Äikesevaatlejate Vörk otsib uusi vaatlejaid

Huvilistel palutakse endast teada anda kuni 25. märtsini 2010 tavakirjaga aadressil Sven-Erik Enno, Tartu Ülikooli Geograafia osakond, Vanemuise 46-326, Tartu, 51014 või e-posti aadressil seenno@ut.ee. Kirjas märkida kindlasti ära oma nimi ja täpne postiaadress. Rohkem infot äikesevaatlejate võrgu kohta Internetis aadressil <http://web.zone.ee/funnelcloud/eav.htm>

Suure-Jaani Huvikool kuulutab välja Paul Kondase 110. sünniaastapäevale pühendatud **NAIVISTLIKU KUNSTI KONKURSI „NII NAGU KONDAS“** Suure-Jaani valla lastele, noortele ja täiskasvanutele

Paul Kondas oli Suure-Jaani kooliõpetaja, kooli juht ja kohaliku kultuurielu edendaja. Ta oli väga mitmekülgne. Kirjutas luuletusi, näitemänge, mängis erinevaid muusikainstrumente ja tegeles fotograafiaga ning oli kirglik kala- ja jahimees.

Kondas uskus, et kunst teeb inimese heaks ja tegeles eluaeg maalimise, muusika, kirjanduse, teatri ja skulptuuriga. Kondase mitte eriti arvukas naivistlik looming sündis enamasti pensionieas 1950. aastate keskpaigast kuni 1980. aastate alguseni.

Iga tema maali saatis mõni lugu, mis oli tal peas keelenud teinekord aastaid. Nii on kõigi kunstikonkursil osalejate ülesandeks mõelda välja lugu ja maalida see.

Tööd maalida tugevale alusele või löuendile, tööde maksimaalne suurus 130x110 cm.

Tehnika: akrüül, gvašš, õli.

Iga töö tagaküljele kirjutada töö pealkiri, autori ees- ja perekonnanimi, vanus, kool, juhendaja nimi, kodune aadress ja telefon.

Konkurss toimub neljas vanuseastmes: 7-11 a; 12-14 a; 15-18 a; täiskasvanud.

Auhinnad iga vanuserühma kolmele paremale.

Tööde esitamise tähtaeg **07. mai 2010.**

Tööd palume saata

või tuua Suure-Jaani Huvikooli aadressil: Nurme 5, Suure-Jaani, 71502

Konkursile saabunud töödest seatakse Suure-Jaani kultuurimajas üles näitus, mis avatakse Suure-Jaani Huvikooli kevadpeol mais 2010.

Konkursile esitatud töid tagastatakse 17. detsembrini 2010.

Toremaid maalitud lugusid!

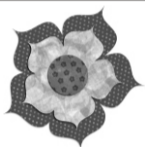
Täiendav info telefonidel 437 7035; 5347 0785

või e-post: huvikool@suure-jaani.ee
http://huvikool.suure-jaani.ee

ÕNNITLEMESÜNNIPÄEVALAPSI!

LAURA UUSSAAR	30.03.1918	92
LEIDA SIMONLATSER	01.03.1921	89
LINDA KAIS	29.03.1921	89
HELMİ TÖNISSON	15.03.1922	88
JOHANNA FELDMANN	18.03.1922	88
LINDA SAARETS	12.03.1923	87
VILMA MANKIN	08.03.1925	85
JOHANNES MIKSON	26.03.1925	85
LINA VEIKAR	27.03.1925	85
ERNST PIIR	11.03.1926	84
MARIE SÄRG	25.03.1926	84
ELLEN-VILHELMINE RASTO	20.03.1927	83
ANETE LILLEMÄE	24.03.1927	83
ENDEL PEDANIK	07.03.1928	82
HELGI KOITLA	13.03.1928	82
LEIDA KÄRNER	18.03.1928	82
LINDA PÖLDES	18.03.1928	82
MARTA AKENPÄRG	27.03.1928	82
LINDA LEPIK	28.03.1928	82
VALVE JÜRINDI	29.03.1928	82
AINO HANSCHMIDT	02.03.1930	80
HEINI PEET	22.03.1930	80
ELMAR KUKK	24.03.1930	80
VALVE PAAL	02.03.1935	75
AITA PALU	05.03.1940	70
TIJU HÄRM	15.03.1940	70
ENDEL KINK	28.03.1940	70
ENDEL JETS	18.03.1945	65
PEETER ZALID	20.03.1945	65
MARE NILSON	20.03.1945	65
HELDOR RABA	23.03.1945	65
LINDA KÖHLER	26.03.1945	65
MAIRE VEMAN	01.03.1950	60
EINAR KOLK	24.03.1950	60
ARLI AIDAK	07.03.1955	55
KALJU MUHATOV	08.03.1955	55
VLADIMIR HARITONOV	09.03.1955	55
HELVE RATAS	09.03.1955	55
MADIS JÜRGEN	10.03.1955	55
EDI GRÜNBAUM	11.03.1955	55
MAIRE TIIT	12.03.1955	55
MAIMU SEIN	13.03.1955	55
IMBI MÄGI	16.03.1955	55
ERICH HANSCHMIDT	21.03.1955	55
LY OJAKÄÄR	21.03.1955	55
ALLAR SOESOO	26.03.1955	55
LIIA PAJO	30.03.1955	55
EVE REIMAL	04.03.1960	50
TIJU VILPER	08.03.1960	50
LEMBIT REIMAL	13.03.1960	50
HIIE MARKUS	13.03.1960	50
MAIE REIMAL	13.03.1960	50
ARVI SAGUR	22.03.1960	50
VILJAR LOODE	24.03.1960	50
SIIRI KRUISE	24.03.1960	50
TAUNO HÄRGINEN	26.03.1960	50
SVETLANA LINDER	26.03.1960	50
JAAK LEBEDEV	29.03.1960	50

Paala rahvamaja ja noortekeskus
**TÄNAVAD
OÜ Paalat**
suure liumäe ja toreda vastlapäeva eest!

Paala rahvamajas märtsis
"NUKUNÄITUS"
Laste lemmiknukud ja nukud erakogust

Vastemõisa rahvamajas
26. märtsil kell 21
TANTSUÕHTU
ansambliga NAABRI VALVE
Info 526 4590
Pääse 100 krooni

Hobitantsijate Karikavõistluse II etapp
Suure-Jaani Gümnaasiumis 27. märtsil kell 13.
Võistluse korraldab Tantsuklubi Linavästriik.
Võistlejad ka Suure-Jaani paarid.

Treeningud toimuvad esmaspäeviti kell 19.30-21
Suure-Jaani kultuurimajas
Lisainfo 528 0730 Andi Linn

Ostan vanu autoakusid
Info telefonil 5631 6939

Juuksepikeenduste paigaldus, hooldus ja eemaldus.
Efektisalgud ja juukse kristallid.
Lisainfo telefonilt 5373 5877
või e-postiga eltsliis@gmail.com

Lp Vastemõisa piirkonna loomaomanikud
Sel aastal toimub **marutaudi vastu vaksineerimine** järgnevalt:
04. aprill - Kobruvere küla
11. aprill - Vastemõisa küla
(10.00 endise arstipunkti parkla)
18. aprill - Lemmakõnnu, Kildu, Ilbaku,
Paelama, Sandra külad
25. aprill - Ivaski küla
02. mai - Metsküla küla

Loomapidaja on kohustatud vaksineerima oma koerad ja kassid marutaudi vastu alates 3. elukuust kogu looma eluaja jooksul. Edaspidi toimub plaaniline vaksineerimine 2-aastase vahega, seega järgmine 2012. aastal. Vahepealsed vaksineerimised tuleb loomaomanikul eelnevalt kokku leppida.

Kompenseerimaks sõidukulu, maksab loomade vaksineerimine (olenemata nende arvust) omanikule 25 krooni. Eraldi väljakutsel väljaspool ringiaegu tuleb omanikul tasuda sõidukulu 5.-/km.
Info telefonidel 435 8511, 5340 8292
Aide Vendla

ILU- JA TERVISETUBA

Massaaž, kehahooldused, naaritsa
ripsmepikendused,
ilukivikeste paigaldus,
ripsmete keemiline värvimine ja koolutamine.
Telefon 5623 6370

Annan konsultatsiooni
kõigis kindlustusliikides.
Samas kindlustuslepingute sõlmimine.
Telefonid 433 4186, 5635 6178, Eeri Palu
Viljandi ja Valga esinduse juhataja

Parimad autokaubad - FIXUS!

OSTA INTERNETIST

Autokaubad
Varuosad
Autoremont
Keretööd
Diagnostika
Mootori remont
Sillastend
Talvetehtised
Reliivvahetus
Autoaudio
Audiopaigaldus
Autopesu
Jalgatad
Jalgatuste hooldus
Kinnitustahvliidid (WURTH)
Tulekustutite taastamine

www.tuningparts.ee

ego järelmaks

LEHOLA VARAHALDUS

Pärnu t. 10, Suure-Jaani, tel. 437 2222, faks 435 4210, mob. 505 4710, 5664 7500.
e-post pood@lv.ee, veeb www.lv.ee

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Jaanika Sepal ja Jaan Roosil
sündis tütar JOHANNA Roosi

Tatjana ja Margo Kaisil
sündis poeg LAURI

Mälestame

OSKAR MÖLDER	18.03.1925 - 01.02.2010
REIN TEESALU	09.05.1946 - 07.02.2010
JOHAN SAAR	30.01.1924 - 15.02.2010
AITA NÕMMIK	30.04.1933 - 19.02.2010
HILJA OTS	18.03.1943 - 19.02.2010

Reklaamkuulutuse (kuni 250 tähemärki) hind:
ettevõtjal 150 krooni,
eraiisikul 15 krooni.
Avaldame vaid reklaami, mille eest on eelneva kuu viimaseks tööpäevaks tasutud.

Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu 26. kuupäevaks.
Toimetusel on õigus teksti redigeerida lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk 526 9089
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
tel 435 5433
leili.kuusk@suure-jaani.ee

Küljendus
Külliky Lohu
5345 3423
kikymina@gmail.com

Trükk
OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa
tel 775 2491
Vali@estpak.ee

LEOLE

Suure-Jaani valla leht
ilmub 1 kord kuus

e-post: leole@suure-jaani.ee http://www.suure-jaani.ee/leole